

VIKNA KOMMUNE

Vikna kommune

MELDING OM VEDTAK

Finansdepartementet

Oslo

—   Deres ref: Vår ref: Saksbeh: Arkivkode: Dato:
   2015/34-124   Roger Andersen, 74 39 33 13   000   21.09.2015

Melding om vedtak - Vikna kommune - Høringsuttalelse - Regjeringens forslag til endringer i reglene om eiendomsbeskatning av arbeidsmaskiner mv i verk og bruk.

Med hilsen

Roger Andersen

VIKNA KOMMUNE

Postadresse

Postboks 133, Sentrum
7901 RØRVIK

Telefon

74 39 33 00

Telefaks

74 39 00 70

E-post: vikna@vikna.kommune.no

SAKSFRAMLEGG

Saksnr.: 2015/34-114
Arkiv: 000

Dato: 28.08.2015
Saksbehandler/Tlf: Andersen / Ottesen 74 39 33 13

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
101/15	Formannskap	16.09.2015

Vikna kommune - Høringsuttalelse - Regjeringens forslag til endringer i reglene om eiendomsbeskatning av arbeidsmaskiner mv i verk og bruk.

Vedlagte dokumenter:

- 1 LNVK - Landssammenslutninga av Norske Vindkraftkommuner - Høringsuttalelse til Finansdepartementets forslag til endring i reglene om eiendomsskatt på arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk.
- 2 Høringsuttalelse til Finansdepartementets forslag til endring i reglene om eiendomsskatt på arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk.
- 3 Spørsmål og svar om eiendomsskatt 12.08.2015.

Dokumenter ikke vedlagt:

1. Finansdepartementet – Høringsbrev m/vedlegg – om eiendomsbeskatning av arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk – <http://www.regjeringen.no/no/dep/fin/id216/>

RÅDMANNENS FORSLAG TIL VEDTAK:

Vikna formannskap gir slik uttalelse til høringsbrev datert 18.06.2015 om regjeringens forslag til endringer om beskatning av arbeidsmaskiner mv i verk og bruk:

1. Formannskapet vil på det sterkeste motsette seg regjeringens forslag til endringer. Forslaget bryter med den samfunnskontrakt som er inngått mellom staten som konsesjonsmyndighet og den enkelte vertskommune som har gått med på å avstå sine naturverdier i tillit til de forespeilede eiendomsskatteinntekter. Forslaget endrer videre grunnlaget for den

interesseavveining som er foretatt i den enkelte konsesjonsvurdering, og innebærer at vindkraftkonsesjonene er gitt på uriktige faktiske forutsetninger, noe som er å anse som løftebrudd fra statens side.

2. Kommunene må ut fra hensynet til det lokale selvstyret og den økonomiske handlefriheten beholde retten og fleksibiliteten til etter lokaldemokratiske avveininger også å kunne skrive ut eiendomsskatt på verk og bruk, inklusive produksjonsutstyr.
3. For Vikna kommune vil foreslåtte endring medføre et årlig inntektsbortfall per i dag på om lag 2,5 mill. kr. Bortfall av et slikt beløp vil forverre økonomien til kommunen, noe som i praksis medfører reduksjon i det kommunale tjenestetilbudet.
4. Kommunen krever at kommunesektoren kompenseres fullt ut for en eventuell innskrenking i retten til å skrive ut eiendomsskatt, og at dette bekreftes og synliggjøres i en eventuell sak til Stortinget.
5. Regjeringen oppfordres til å trekke tilbake høringsnotatet, og i stedet sette i gang et arbeid for å få laget sentrale retningslinjer for eiendomsskattetakseringen, med deltakelse fra både kommunesiden og skatteyersiden.

Saksprotokoll i Formannskap - 16.09.2015

Behandling:

Ingen andre forslag til vedtak.

Rådmannens forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Vikna formannskap gir slik uttalelse til høringsbrev datert 18.06.2015 om regjeringens forslag til endringer om beskatning av arbeidsmaskiner mv i verk og bruk:

6. Formannskapet vil på det sterkeste motsette seg regjeringens forslag til endringer. Forslaget bryter med den samfunnskontrakt som er inngått mellom staten som konsesjonsmyndighet og den enkelte vertskommune som har gått med på å avstå sine naturverdier i tillit til de forespeilede eiendomsskatteinntekter. Forslaget endrer videre grunnlaget for den interesseavveining som er foretatt i den enkelte konsesjonsvurdering, og innebærer at vindkraftkonsesjonene er gitt på uriktige faktiske forutsetninger, noe som er å anse som løftebrudd fra statens side.
7. Kommunene må ut fra hensynet til det lokale selvstyret og den økonomiske handlefriheten beholde retten og fleksibiliteten til etter lokaldemokratiske

avveininger også å kunne skrive ut eiendomsskatt på verk og bruk, inklusive produksjonsutstyr.

8. For Vikna kommune vil foreslåtte endring medføre et årlig inntektsbortfall per i dag på om lag 2,5 mill. kr. Bortfall av et slikt beløp vil forverre økonomien til kommunen, noe som i praksis medfører reduksjon i det kommunale tjenestetilbudet.
9. Kommunen krever at kommunesektoren kompenseres fullt ut for en eventuell innskrenking i retten til å skrive ut eiendomsskatt, og at dette bekreftes og synliggjøres i en eventuell sak til Stortinget.
10. Regjeringen oppfordres til å trekke tilbake høringsnotatet, og i stedet sette i gang et arbeid for å få laget sentrale retningslinjer for eiendomsskattetakseringen, med deltakelse fra både kommunesiden og skatteyttersiden.

SAKSGRUNNLAG

1. Finansdepartementet – Høringsbrev m/vedlegg – om eiendomsbeskatning av arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk – <http://www.regjeringen.no/no/dep/fin/id216/>
2. Høringsuttalelse fra Landssammenslutningen av Norske Vindkraftkommuner (LNVK) om eiendomsbeskatning av arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk.
3. KS – Epost datert 02.07.2015 – Til ordfører og rådmann i kommuner med eiendomsskatt.

SAKSOPPLYSNINGER

Finansdepartementet sendte den 18. juni 2015 på høring et forslag om lettelser i eiendomsskatten ved å fjerne eiendomsskatt på produksjonsutstyr og produksjonsinstallasjoner i verk og bruk. Målet er å bedre forutsigbarheten for skatteyter ved utskrivning av eiendomsskatt, og samtidig lette skattebyrden til mange bedrifter.

RÅDMANNENS VURDERING

Saksinnføringen er i hovedsak basert på høringsuttalelsen fra landssammenslutningen av Norske Vindkraftkommuner (LNVK).

Lovforslaget rammer vindkraftanlegg

Finansdepartementet fremsetter i høringsnotat to alternative forslag, som begge foreslår å fjerne «*produksjonsutstyr og installasjoner*» fra eiendomsskattegrunnlaget for verk og bruk. Ved alternativ 2 foreslås i tillegg at «*verk og bruk*» fjernes som egen kategori. Begge alternativene innebærer i realiteten en avskaffelse av eiendomsskatt på «*verk og bruk*», der man kun står igjen med eiendomsskatt på bygning og tomt.

Regjeringens foreslåtte endring om å unnta produksjonsutstyr -og installasjoner fra eiendomsskatt vil ramme samtlige verk og bruk, med unntak av vannkraftproduksjonsanlegg. Dette innebærer at regjeringens forslag (begge alternativene) rammer vindkraftanlegg. I høringsnotatet nevnes bl.a.:

«Vindkraftanlegg følger de alminnelige verdsettelsesreglene, og regelen om arbeidsmaskiner mv. kommer derfor til anvendelse på denne typen anlegg.»

Siden verk og bruk består av en lite homogen gruppe eiendommer, vil endringsforslaget ramme svært ulikt alt ettersom hvor stor andel av eiendommen som omfattes av «*produksjonsutstyr og -installasjoner*». For vindkraftanlegg vil det alt vesentlige bli definert som produksjonsutstyr og – installasjoner og dermed bli fritatt fra eiendomsskatt. I en vindkraftpark kan man skille mellom tre typer kategorier:

- Anlegg: Komplette vindmøller m/turbiner og heis. Anlegg utgjør ca. 85 – 90 % av en vindkraftpark.
- Eiendom: Service- og administrasjonsbygg, grunneiendom, interne veier og plasser, evt. også fundamenter og kabelføringer til vindmøllepunktene. Eiendom utgjør ca. 10 – 15 % av en vindkraftpark.
- Fundamenter og kabelføringer vil ofte være spesielt tilpasset en type vindmøller, og vil i så fall ha liten egenverdi (substansverdi) dersom vindmøllene unntas skatteplikt som del av verk og bruk. Sakkyndige taksatorer har anslått at eiendomsskatt på vindkraftanlegg i det vesentlige vil bortfalle med regjeringens forslag. For vindkraftanlegg er det anslått at eiendomsskatten blir redusert med 90-95 %. Departementet omtaler ikke dette inntektsbortfallet i sitt høringsnotat.

Eiendomsskatt har vært en forutsetning for kommunenes samtykke til vindkraftutbygging

Store vindkraftanlegg påvirker lokale naturverdier som landskap,- natur- og friluftsområder. Av den grunn har flere av dagens vindkraftanlegg vært kontroversielle, og møtt lokal motstand. Ved å fjerne eiendomsskatt på verk og bruk, brytes den forutsetning som for vertskommunene har vært avgjørende for kommunens tilslutning til slike omfattende og kontroversielle naturinngrep. Videre har vindkraftkommunene et legitimt krav på en andel av den verdiskapingen som skjer ved bruk av kommunens egne naturressurser. Andre mulige inntekts- eller kompensasjonsordninger enn eiendomsskatten finnes som kjent ikke i vindkraftsaker.

Konsesjonsmyndighetene har vektlagt eiendomsskatt i vurderingen av om konsesjon skal gis.

I forvaltningssystemet for vindkraftsaker legger både konsesjonssøkere og konsesjonsmyndigheten i sine konsekvensutredninger betydelig vekt på eiendomsskatteinntekter som vil komme vertskommuner til gode ved en utbygging. En gjennomgang av konsesjonsdokumenter viser at konsesjonsmyndigheten rutinemessig tillegger eiendomsskatteinntekter vekt i sin interesseavveining i konsesjonsspørsmålet. LNVK nevner i sin uttalelse her bl.a. Flatanger og Namdalseid kommuner og Innvordfjellet vindkraftverk, som gjaldt en utbygging på 342 GWh, samt Snillfjord kommune og Geitfjellet vindkraftverk, som gjaldt en utbygging på 660 GWh. Dette er bare noen blant mange eksempler.

Det som er kritikkverdig er at sammenhengen mellom eiendomsskatteordningen og vindkraftkonsesjoner ikke er omtalt i høringsnotatet. Dersom forslaget skulle bli vedtatt, vil det bety at vindkraftkonsesjoner er gitt på uriktige faktiske forutsetninger, at berørte kommuner har bygget sine interesseavveininger på et uriktig grunnlag og at både kommunens syn på utbyggingsspørsmålet og konsesjonsmyndighetens vurdering kunne ha fått et annet utfall. Det er videre uakseptabelt dersom staten overfor den berørte kommune den ene dagen begrunner en utbyggingstillatelse med lokale eiendomsskatteinntekter for så neste dag å fjerne denne inntektsordningen.

Regjeringens forslag går lenger enn Sundvolden-erklæringen

I høringsnotatet s. 3 uttales det at departementet «*i tråd med*» Sundvolden-erklæringen foreslår endringer i reglene om eiendomsskatt på verk og bruk. LNVK finner grunn til å påpeke at regjeringen i høringsnotatet går betraktelig lenger enn varslet i Sundvoldenerklæringen. I Sundvolden-erklæringen fremhevet regjeringen at den vil: «*frita fastmonterte, ikke-integrerte maskiner fra eiendomsskatt i industrianlegg (gjelder ikke kraftanlegg).*» Forslaget som nå er sendt på høring vil ikke bare frita fastmonterte, ikke-integrerte maskiner, men i tillegg frita **alle integrerte maskiner**, siden *produksjonsutstyr og – installasjoner* i sin helhet skal ut av taksten. Produksjonsutstyr og installasjoner utgjør for de fleste eiendomsskatteobjekter hovedtyngden av eiendomsskattegrunnlaget, og for vindkraftanlegg som nevnt det alt vesentlige.

Konsekvensene for kommunene

Dersom regjeringens forslag til endringer i eiendomsbeskatningen av verk og bruk blir vedtatt vil det i følge departementet bety et inntektstap for kommunene grovt anslått i størrelsesorden ca 1,2 milliarder kroner.

KS på sin side anslår etter en spørreundersøkelse, som de har utført og fått besvart av 222 kommuner, kommet til at departementets lovforslag vil gi samlet tap på eiendomsskatteinntekt på

minimum 1,7 milliarder kroner for de 343 kommunene som skrev ut eiendomsskatt på verk og bruk i 2015.

For Vikna kommunes vedkommende vil det bety et årlig inntektstap på ca. 2,5 mill. kr. I tillegg kommer byggetrinn 2 Vikna Vindpark.

I høringsnotatet er skatteplikten på oppdrettsanlegg foreslått videreført uten endringer, selv om disse skattesubjektene begrepsmessig i all hovedsak består av produksjonsinstallasjoner og produksjonsutstyr.

Med dagens regelverk har kommunene en mulighet til å kunne bestemme lokalt ulike profiler på eiendomsskatt, herunder muligheten til å kunne skrive ut eiendomsskatt separat på verk og bruk, næringsseiendom, og/eller på bolig og fritidseiendom.

Rådmannen er av den oppfatning at det vil være en styrke for eiendomsskatten, og øke forutsigbarheten både for de skattepliktige og kommunene, dersom det utarbeides sentrale retningslinjer for eiendomsskattetakseringen. Sentrale retningslinjer vil føre til en mer enhetlig og konsekvent eiendomsskattetaksering, også når det gjelder anvendelsen av produksjonsutstysregelen.

Fordi eiendomsskatten kommer til fradrag i grunnlaget for beregning av selskapsskatt, vil 27 % av inntektstapet for kommunene ikke komme de næringsdrivende til gode, men gå til staten i form av økt selskapsskatt. Effekten blir derfor at skatten til staten øker, og samlet synes forslagene med andre ord å innebære at en andel av kommunens inntektstap vil gå til staten i form av økning i statlige skatteinntekter.

Høringsnotatet er sendt ut uten at det er foretatt noen undersøkelser fra departementets side av kommunenes inntektstap dersom lovendringen gjennomføres. Spørsmålet om kompensasjon for kommunenes inntektsbortfall er overhodet ikke nevnt, og notatet tar heller ikke opp prinsipielle og viktige sider ved eiendomsskatten, som dens betydning for lokaldemokratiet og det lokale selvstyret.

Rådmannen forutsetter at kommunene kompenseres fullt ut for en eventuell innskrenking i retten til å skrive ut eiendomsskatt, og at dette bekreftes og synliggjøres i en eventuell sak til Stortinget. Det vil være svært krevende å finne fram til en slik rimelig kompensasjonsmodell, noe som også var en viktig årsak til at daværende regjering i 2012 valgte å legge bort arbeidet med et lignende forslag.

Det gir under enhver omstendighet et skjevt bilde av eiendomsskattens betydning hvis man bare ser på hva eiendomsskatten utgjør som andel av kommunens samlede inntekter. Overføringene til kommunene gjennom det statlige inntektssystemet er i stadig større grad bundet opp av lovpålagte oppgaver. Eiendomsskatten gir kommunene et handlingsrom til å løse andre oppgaver og til å makte å gjennomføre lovpålagte oppgaver fullt ut og med tilstrekkelig kvalitet. Eiendomsskatten kan være marginen som utgjør forskjellen mellom underskudd og balanse, eller gir mulighet for å realisere et lokalt tiltak for innbyggerne, det være seg kulturaktiviteter eller andre aktiviteter. Et bortfall av inntekter fra verk og bruk vil redusere fleksibiliteten med hensyn til utskrivning av eiendomsskatt, og kan føre til at kommunene i større grad tvinges til å øke eiendomsskatten på boliger og fritidseiendom.

KONKLUSJON/TILRÅDING

I samsvar med forslag til vedtak.

Rørvik, 03.09.2015

Roy H. Ottesen
rådmann